

Begeleiding en fysiologie van de baring

VERLOSKUNDIGEN EN ARTSEN SAMEN IN DE KLAS

Verloskundigen en artsen in opleiding nemen een kijkje in elkaars keuken tijdens een nieuwe landelijke cursus over de fysiologische baring. Voorproefje voor het interprofessioneel onderwijs van de toekomst.

Een fysiologisch baring met een gezonde uitkomst voor moeder en kind heeft meerwaarde voor het gezin en de samenleving. Voor het bevorderen van de fysiologie tijdens de baring is het van groot belang dat professionals goed met elkaar samenwerken en elkaars expertise kennen en respecteren. Daarnaast is kennis van de fysiologie noodzakelijk. Om de pathologie te herkennen en door tijdige maatregelen de fysiologie te bevorderen. Bovendien past interprofessioneel onderwijs goed bij landelijke ontwikkelingen in de geboortezorg.

Helaas bestond er tot op heden geen structureel, gezamenlijk onderwijs voor verloskundigen in opleiding (VIO's) en arts-assistenten gynaecologie in opleiding (AIO's) dat hen in staat stelt samen verantwoordelijkheid te nemen voor het bewaken en bevorderen van de fysiologische bevalling.

Gemotiveerd om hier iets aan te doen hebben de verloskunde academies Amsterdam/Groningen en Maastricht, de Master opleiding Physician Assistent Klinisch Verloskundige Rotterdam, het Maxima Medisch centrum en het UMC Utrecht, de handen ineengeslagen om samen landelijk onderwijs te organiseren voor VIO's en AIO's. Het doel is de kennis van de fysiologie van de baring te ver-

groten en de samenwerking rondom de baring te verbeteren tussen de verschillende disciplines. Zij ontwikkelden een tweedaagse cursus, die in 2018 voor het eerst werd uitgevoerd.

Studie en stage

De cursus bestaat uit twee dagen en tussentijdse zelfstudie en stage. In de cursus komen de verschillende rollen van de professional aan bod: medisch handelen, samenwerking, kennis en wetenschap, organisatie en professionaliteit en kwaliteit. Er is aandacht voor de literatuur, waaronder nationale en internationale richtlijnen, studieboeken en publicaties. De sprekers komen uit alle verloskunde academies, diverse academische centra en perifere klinieken en de cliëntenorganisatie Zelfbewustzwanger.

De eerste cursus had zeventien deelnemers: acht arts-assistenten gynaecologie en negen verloskundigen in opleiding. Ook tussen de twee cursUSDagen werd er gewerkt: koppels van een VIO en een AIO verdiepten zich in een onderwerp binnen het hoofdthema 'Begeleiding en fysiologie van de baring', zoals baringshoudingen en foetale bewaking tijdens de bevalling.

Daarnaast gingen de AIO's stagelopen in de eerste lijn en de VIO's in de tweede lijn.



Conclusie

Deelnemers en docenten waarden de interprofessionele cursus 'Begeleiding en fysiologie van de baring voor VIO's en AIO's' zeer. In de evaluatie geven ze de cursus een ruime acht. Als voornaamste kritiek noemen zij het volgepakte programma en de soms te lange presentaties. Op de vraag of zij de cursus zouden aanbevelen bij collega's vulden alle deelnemers 'ja' in.

Naast de inhoud blijkt uit deze eerste cursus dat het gezamenlijk opleiden van aanstaande verloskundigen en gynaecologen een zinvol onderdeel kan zijn van de opleiding tot verloskundige en de

opleiding tot gynaecoloog. Met als doel samen zorg te dragen voor de zwangere vrouw en haar kind, om hiermee de kans op een fysiologische bevalling zo groot mogelijk te maken. Een interprofessionele cursus is hierin een mooie eerste stap.

Ons voornemen is om in 2020 deze cursus opnieuw te organiseren met als doel een structureel onderdeel te worden van het onderwijsaanbod binnen de opleidingen voor verloskundige en gynaecoloog. <

Elies de Geus, senior docent Verloskunde Academie Amsterdam/Groningen
Jelle Baalman, gynaecoloog, Medisch Spectrum Twente
Marianne Nieuwenhuijze, lector midwifery Verloskunde Academie Maastricht
Pieter van Runnard Heimeel, gynaecoloog-perinatoloog Maxima MC

DAG 1: 26 JANUARI 2018, MAXIMA MEDISCH CENTRUM

Dag 1 start met een workshop over de feiten en cijfers van de verloskunde in Nederland. Verder wordt de ochtend besteed aan fysiologie van de start van de baring, beleid rondom het eerste tijdperk, biomechanica en de invloed van baringshoudingen en bewegen en de begeleiding van het eerste en het tweede tijdperk.

In de middag zijn er workshops over samenwerking en shared decision-making en oefening met casuïstiek. Dit wordt begeleid door een gynaecoloog, een verloskundige en een cliënt.

De cliëntenorganisatie Zelfbewustzwanger sluit de dag af met een inkijk in de beleving van de cliënt en praktische tips over hoe haar te betrekken bij de bewaking van de fysiologie.

REACTIES

"Hele leuke interactie tussen VIO en AIO's"

"Verrassend hoeveel we van elkaar kunnen leren. Samen onderwijs vind ik ERG leerzaam!"

"Verbreedt de horizon, soms vergeten we opties uit gewoonte"

"Heel goed en inspirerend"

"Concrete handvatten voor de kliniek, niet zweverig door onderbouwing met anatomie"

waardering
8²

DAG 2: 20 APRIL 2018, VERLOSKUNDE ACADEMIE IN AMSTERDAM

Dag 2 begint met intervisie in een kleine groep, waarbij de VIO's en AIO's casuïstiek uit de praktijk inbrengen. Daarna volgen presentaties die de koppels van AIO en VIO gezamenlijk hadden voorbereid.

In de middag zijn er sprekers namens de KNOV en de NVOG, die hun visie op de toekomst van de verloskunde en de integrale geboortezorg presenteren. Vervolgens wisselen de sprekers en cursisten uitgebreid van gedachten, onder andere over de verschillende ervaringen met de implementatie van integrale geboortezorg.

REACTIES

"Je merkt dat je over sommige zaken toch meer op een lijn zit dan je zou denken. Bij meningsverschillen begrijp je wel waar de verschillende visies vandaan komen"

"Heel leuk en leerzaam om elkaars denkwijze en overwegingen te horen!"

waardering
8¹